

MONUMENTI ŻGHAR U TA' MHABBA FIL-FLORIANA

NIċċA SANT' ANNA

is-sigriet tal-qrar.

Bomba Germaniża, fl-ahħar gwerra dinjija ġarrfet l-inħawi u din l-istatwa. Hasra li ma reggħetx saret iżda ghallinqas ir-ras ta' din l-istatwa għadha merfugha fil-kunvent tal-Kappuccini.

Nicċċa oħra li soffriet, minħabba l-iżvilupp tal-Floriana hi n-nicċċa ta' **Sant' Anna** li tinsab qrib il-monument ta' Dante Alighieri. Kitba ma' din in-nicċċa, tghidilna li fis-seklu tmintax, l-Isqof Alperan de Bussan żejjinha bil-ghoti ta' l-indulgenzi.

Originarjament din in-nicċċa kienet f'mina ta' bieb kbir tal-ġebel li kien jifforna parti mis-swar. Din in-nicċċa tat l-isem lil dan il-bieb, Porta Sant'Anna. Meta l-Inglizi żarmaw dan il-bieb, għal htigijiet tat-traffiku u l-ingħenji, in-nicċċa originali għet żarmata u ghall-kwadru saret niċċa sempliċi.

Tifkriet tan-nicċċa l-qadima għadhom sa llum merfugha fil-kunvent tal-Kappuccini.

Il-gwerra qedet ukoll żewġ statwi oħra, it-tnejn fi Triq San Frangisk.

L-ewwel waħda kienet tal-**Madonna tal-Karmnu** u kienet f'kantuniera ta' Triq il-Miratur.

Il-Floriana hija magħrufa għal bosta hwejjeg li jagħmluha sabiha u mfittixja hafna bħalma huma l-ghadd ta' ġonna li nsibu f'diversi nhawi tagħha, is-swar li jdawruha magħmula minn Pietru Paolo Floriani u l-ghadd ta' monumenti li qiegħdin ifakkru ġrajjiet u personalitajiet Maltin u barranin.

Barra dawn, meta wieħed idur bosta mit-toroq ta' dan is-subborg, jista' jara u japprezza għadd ta' djar kbar u qodma li rnexxielhom jaħarbu l-qedra tal-gwerra. Qrib dawn id-djar u kif ukoll magħhom wieħed jista' jara wkoll xi niċċa jew xi statwa tal-ġebel li nistgħu nharsu lejhom bhala monumenti żgħar ta' mħabba mwaqqfa mill-Florjaniżi ta' l-imghoddi.

Hasra li l-gwerra qedet xi whud minnhom, iżda ghallinqas, dawk li għadhom wieqfa għadhom jiġu apprezzati aktar minn kulhadd.

Il-gwerra qedet xi niceċ u statwi tal-Floriana ta' l-imghoddi. L-ewwel telfa kienet ta' l-istatwa ta' San Ģwann Nepomiceli, il-qaddis Patron tal-Portugal li sofra il-martirju biex ma jiksirx is-sigriet tal-qrar. Din l-istatwa kienet f'kantuniera ta' Triq Sant' Anna ma' Triq San Tumas wiċċu lejn il-bieb tal-Bombi. Din kienet twaqqfet fis-seklu tmintax bhala tifkira ta' Dun Ģwann Gatt li kien inqatel f'dawn l-inħawi biex ma jiksirx

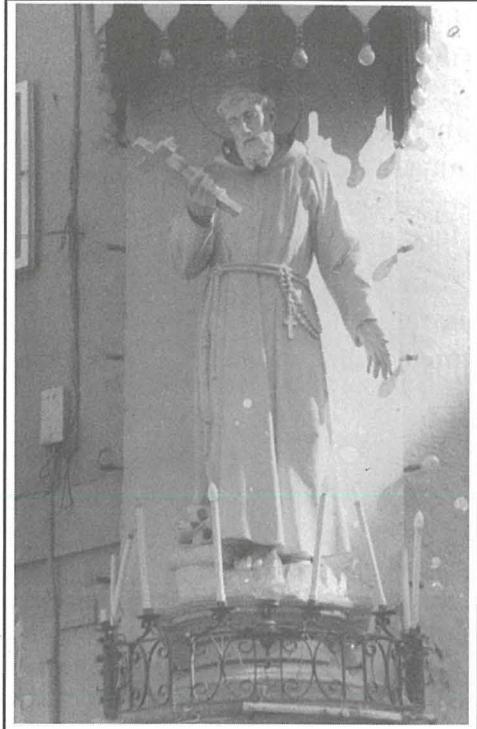

TAL-KARMNU

**STATWA
OHRA
GHOLJA
SULAR
B'CELU
TA'
L-INJAM
FUQHA**

**HASRA
LI DAN
IC-CELU
NQALA'
U MA
REGAX
TWAHHAL**

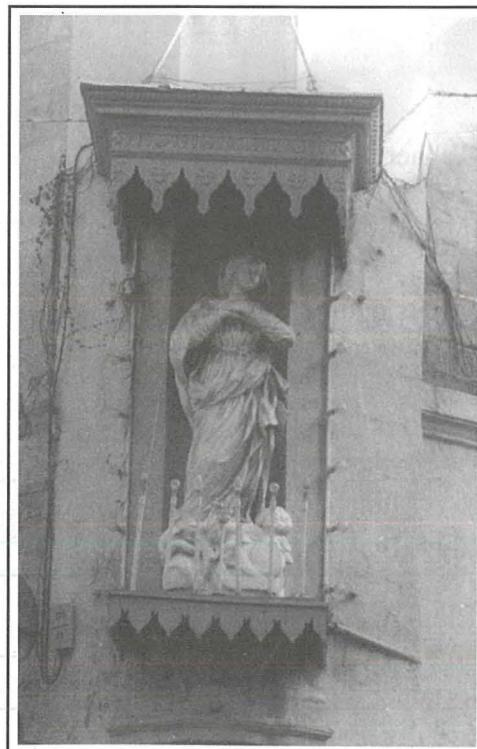
**FESTA
SAN PUBLIU
FLORIANA
2003**

SAN FRANÇISK

b'paneġġi kbar minn fuq id-driegħ tal-lemin huwa l-aqwa xhieda tal-kapaċitā artistika li qieghda ssebbah waħda mill-kantunieri tal-Floriana.

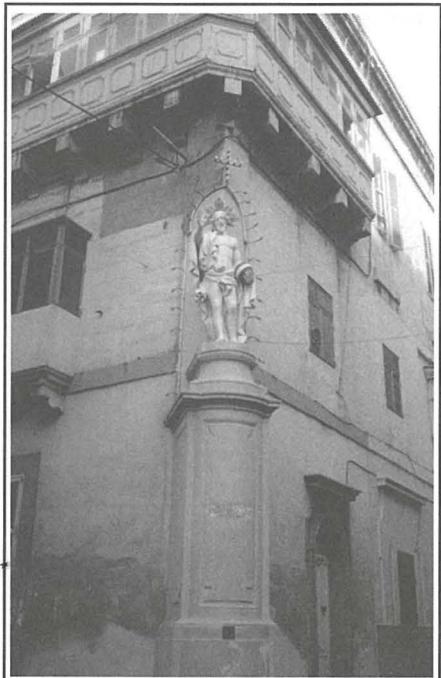
Aktar qadima minn din ix-xbieha hija n-niċċa tal-Kunċizzjoni li tinsab f'kantuniera bejn Triq il-Kappuccini u Triq San Tumas. L-indulgenzi ta' din in-niċċa jmorru lura għas-sena 1770 u mogħtija mill-Isqof Pellerano.

IL-KUNĊIZZJONI

Fl-1960 ir-residenti ta' l-inħawi hadu l-inizjattiva li jerġġhu jwaqqfuha u hekk għamlu f'Lulju ta' dik is-sena. Fl-1964 l-Arċisqof ta' Mala Monsinjur Mikiel Gonzi żejjinha bil-ghoti ta' l-indulgenzi. Fl-istess triq naraw statwa oħra u kbira għolja sular b'ċelu ta' l-injam fuqha. Din fiha skultura mill-isbah magħmula minn Marco Montebello, wieħed mill-aqwa skulturi Maltin tas-seklu għoxrin. F'din ix-xbieha naraw lil dan il-qaddis bil-kurċifiss f'idu. Fl-istess inhawi għandna waħda mill-isbah statwi tal-Floriana. Din tirrappreżzeta lil **Gesù Salvatur** u qiegħda f'kantuniera bejn Triq San Frangisk u Triq is-Suq. Bla dubju hi waħda mill-akbar statwi fit-toroq tagħna. S'issa mhux magħruf l-awtur tagħha, ghalkemm wieħed jistudja ġerti dettalji, jista' jasal għal bosta konkluzjonijiet.

Din l-istatwa fiha partijiet li jirriflettu l-kapaċitā ta' l-artista li għam iħha. Harsa lejn il-mainte l-imbiegħi. m i għbu r-

IS-SALVATUR

Din l-istatwa, flim kien mal-knisja ta' Sarria, huma l-isbah xhieda tal-qedem tad-devozzjoni ta' l-Immaġkulata f'dawn l-inħawi tal-Floriana.

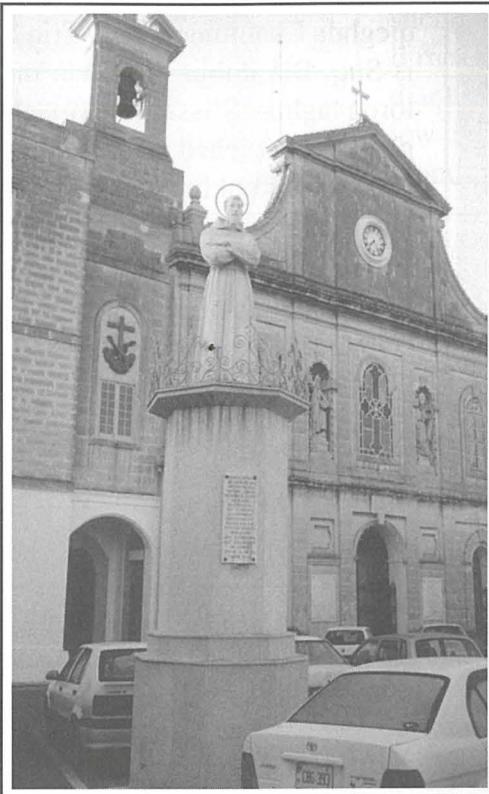
Din in-niċċa hija wkoll kompluta b'ċelu ta' l-injam kif għandhom xi niċċeč oħra tal-Floriana.

Tas-seklu dsatax hija n-niċċa tal-**Madonna ta' Lourdes** li qiegħda f'kantuniera bejn Triq il-Konservatorju u Triq Leone. Hi niċċa oħra kbira u għolja sular. Fuq kolloxi devota hafna min-nies ta' l-inħawi. L-indulgenzi tagħha jmorru lura għas-sena 1888, jiġifieri għoxrin sena wara li seħħew dawn id-dehriet tal-Madonna f'Lourdes.

Originali f'din l-istatwa hija r-ragġiera li din mhix tal-hadid jew ta' l-injam iżda tal-ġebel.

Fiha, u kif ukoll fl-istatwa, wieħed jista' japprezzza

hafna xogħol sabih ta' skultura dettaljata. Quddiem il-knisja u l-kunvent tal-Kapuċċini, wieħed jista' jara statwa ta' San Franġisk wieqfa fuq kolonna tal-ġebel. Din inhadmet mill-iskultur Dimech. Fl-ahhar gwerra dinjija, u kif ukoll matul is-snин sar fiha hafna restawr. Dan kollu, tellef ix-xogħol originali li kellha din l-istatwa, iżda ftit taż-żmien ilu din ġiet restawrata, u f'ċerti partijiet tagħha reġgħet harġet is-sbuhija originali li kellha fl-imghoddi.

**SAN FRANĠISK TA' QUDDIEM
IL-KNISJA TAL-KAPPUČCINI**

jammija skultura Barokka mill-isbah. Jidher iżda li f'din in-niċċa saru fiha xi tibdiliet ghaliex xi disinji tagħha ma jkomplux. B'danakollu l-iskultura li fiha hija wahda mill-isbah.

Qrib il-knisja parrokkjali, facċċata tat-triq il-Miratur naraw l-istatwa tal-Qaddis Patrun tal-Floriana. Din l-istatwa nistgħu nharsu lejha bhala monument ta' tifkira li qiegħda tfakkar is-sehem kbir u importanti li kellha l-Floriana fiċ-ċelebrazzjonijiet tal-Kungress Ewkaristiku li sar f'Mata fl-1913. L-aqwa festi kienu saru fil-Floriana.

Dawn in-niċċe u l-istatwi, imxerrda f'kull rokna tal-Floriana nistgħu nqisuhom bhala monumenti żgħar ta' mhabba mwaqqfa mill-Florjaniżi ta' l-imghoddi.

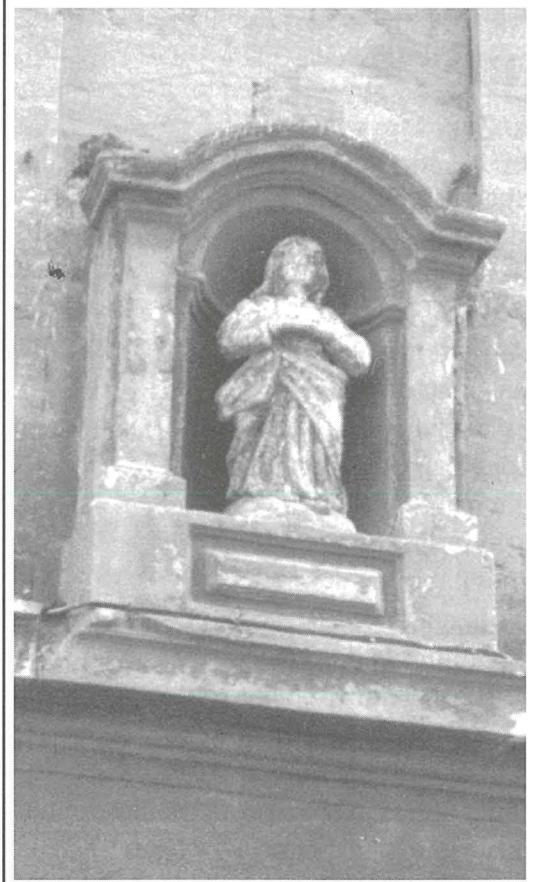
TA' LOURDES

Żewġ niċċeč oħra qodma li nsibu fil-Floriana jinsabu wahda fi Triq Leone u l-oħra fi Triq San Tumas. L-ewwel wahda hi f'ġieh il-Madonna tal-Karmnu u mad-dawra tagħha wieħed jista'

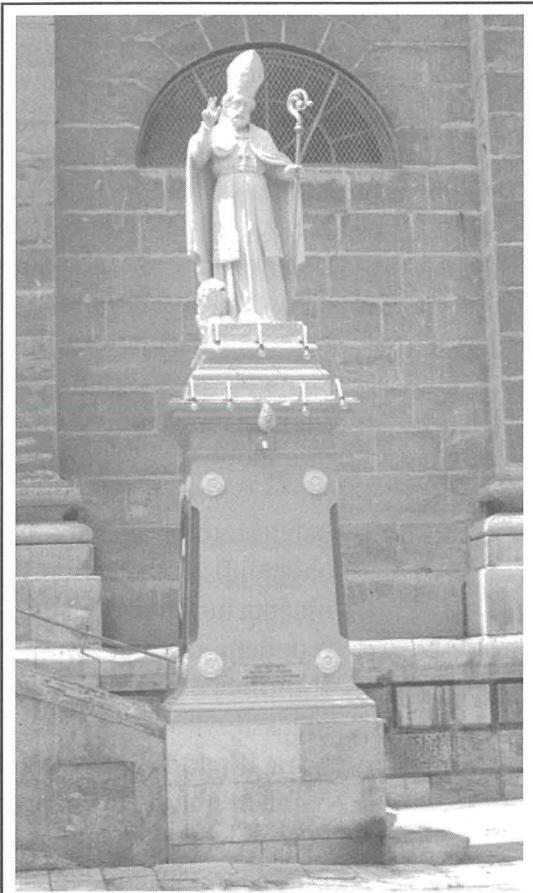

NIċċA FI TRIQ LEONE

TGHID
GHAD
ISSIR
L-ISTATWA
TA'
SAN ĢWANN
NIPOMICENU ?

NIĆČÀ FI TRIQ SAN TUMAS

SAN PUBLJU

Onerku

CONFECTIONERY LTD.

Manufacturers and Suppliers of:

Mouthwatering Pizza

Dry and Frozen Products

Genuine Ravioli & Tortellini